

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2017-2020
ZA ROK 2019**

Sopot 2020

Zadaniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020 jest wprowadzenie w życie i realizacja działań w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom uwikłanym w przemoc w rodzinie - dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc. Program został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Sopotu Nr XXV/346/2017 z dnia 13 lutego 2017 r.

Na terenie Sopotu działają instytucje i organizacje, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w sposób zarówno bezpośredni jak i pośredni. Do tych instytucji należą: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Miejska Policji, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta (Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Oświaty), Ośrodek Promocji Zdrowia i Terapii Uzależnień - SPZOZ Uzdrowisko Sopot, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz organizacja pozarządowa – Stowarzyszenie „Sopocki Dom”.

W roku 2019 Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie kontynuował realizację zadań z poprzednich lat. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 390/2019 Prezydenta Miasta Sopotu z dnia 31.10.2019 r. w skład Zespołu wchodzi 11 osób - przedstawiciele sopockich instytucji i organizacji.

W 2019 r. w 109 rodzinach prowadzona była procedura Niebieskiej Karty, z czego w trakcie roku sprawozdawczego wszczęto procedurę w 63 rodzinach.

1. Dane dotyczące uruchamiania procedury Niebieska Karta w Sopocie:

STATYSTYKA/ROK	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba założonych NK	50	60	62	67	73
Liczba rodzin, w których założono NK	41	49	51	52	63
Liczba rodzin, w których zakończono procedurę NK	37	50	60	55	64

2. Poniższa tabela przedstawia statystyki dotyczące założonych przez instytucje do tego powołane Niebieskich Kart w roku 2019 (wszczynające procedurę):

INSTYTUCJA	LICZBA ZAŁOŻONYCH NIEBIESKICH KART
Policja – KMP Sopot	41
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	19
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sopocie	0
Ochrona Zdrowia	1
Oświata	2
Suma:	63

3. Tabela przedstawia dane statystyczne dotyczące liczby spotkań grup roboczych:

ROK	LICZBA POSIEDZEŃ GRUP ROBOCZYCH
2015	210
2016	266
2017	316
2018	318
2019	374

1. CELE GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2017 - 2020

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

Cel 1: Zwiększenie intensywności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

2. DZIAŁANIA W ODNIESIENIU DO POSZCZEGÓLNYCH CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH

Cel szczegółowy 1. Zwiększenie intensywności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunki działań:

1. Poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Sopotu i osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2019
1.	Przeprowadzanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Sopotu na podstawie dostępnych danych 1 x w roku	Liczba diagnoz: 0	MOPS
2.	Opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno-educacyjnych dla osób doświadczających przemocy, stosujących przemoc oraz świadków przemocy w rodzinie	Liczba opracowanych i zaktualizowanych materiałów: 2 Liczba wydanych materiałów informacyjno-educacyjnych: 1000 szt. informatorów w formie komiksu; 1000 szt. ulotek ZI	MOPS - dodruk informatora w formie komiksu dla osób uwikłanych w przemoc oraz ulotek z danymi teleadresowymi ZI. Przekazanie informatorów w formie komiksu do KMP Sopot, UM Sopot, PPP, OPZITU, GKRPA, MOPS, Biblioteki Sopoteka, sopockich poradni zdrowia.
3.	Aktualizacja witryny internetowej Zespołu Interdyscyplinarnego, bieżąca aktualizacja informacji zawartych na stronie	Liczba stron: 1 Liczba wejść: brak danych	Zaktualizowano dane na stronie MOPS – zakładka „Przeciwdziałanie przemocy”/”Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”
4.	Udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Liczba kampanii: 0	Placówki oświatowe oraz PPP

W 2019 r. wykonano dodruk (wydanie II) informatora w formie komiksu skierowanego do osób uwikłanych w przemoc (osób doświadczających przemocy, osób stosujących przemoc, świadków), który został po raz pierwszy wydany w 2018 r. Wydrukowano również ulotki ZI, które zawierają podstawowe kryteria rozpoznania przemocy, jak i dane kontaktowe do Zespołu.

2. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2019
1.	Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą	Liczba programów: 10 Liczba osób uczestniczących: 1030	<p>MOPS, placówki oświatowe, instytucje ochrony zdrowia, WZISS UMS, PPP, Sopocki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (SODN)</p> <p>Wprowadzenie w pracy z dziećmi elementów Projektu „ABC Wykluczenia społecznego” – wsparcia dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym autorstwa Agnieszki Kaim i Agaty Gugiewicz – Fundacja Przestrzenie dialogu;</p> <p>Programu ARS – Czyli jak dbać o miłość?;</p> <p>Program „Szkoła dla Rodziców”;</p> <p>„Coaching rodzicielski”;</p> <p>Program „Mój lepszy świat”;</p> <p>Przeprowadzenie warsztatów - profilaktyka przemocy,</p> <p>Program socjoterapii realizowany w Świetlicy Terapeutycznej;</p> <p>Edukacyjne wywiadowki dla rodziców na temat – komunikacji z nastolatkiem – SODN, PPP, inne;</p> <p>Program „Spójrz inaczej na agresję” – realizacja PPP i szkoły,</p> <p>Ognisko wychowawcze Stowarzyszenie „Sopocki Dom”</p>
2.	Prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla rodziców, wychowawców w celu wzmocnienia umiejętności wychowawczych, podwyższania kompetencji rodziców	Liczba miejsc świadczących pomoc, poradnictwo i wsparcie dla rodziców: 21	<p>MOPS, PPP, placówki oświatowe, świetlice terapeutyczne,</p> <p>„Współpraca rodziców i przedszkola w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych – Kodeks przedszkola”;</p> <p>Warsztaty dla rodziców i nauczycieli - „Efektywne metody wychowania w domu i w przedszkolu”;</p> <p>Porady i konsultacje z psychologiem szkolnym, pedagogiem szkolnym,</p>

			<p>Szkolenie dla rodziców prowadzone przez psychologa z PPP „Krzywda i depresja w relacjach rodzinnych”</p> <p>Indywidualne, cykliczne porady rodzicielskie, wychowawcze, wspierające rodziców i opiekunów w pełnieniu funkcji rodzicielskich</p> <p>Szkoła dla Rodziców - PPP</p> <p>Coaching rodzicielski – PPP</p> <p>Spotkania z rodzicami na terenie przedszkoli i szkół – tematyczne (Adaptacja 3- latka do przedszkola, prawidłowości rozwojowe, Komunikacja z nastolatkiem, inne),</p> <p>Rady szkoleniowe dla nauczycieli – „Wyznaczanie granic, czyli jak radzić sobie z zachowaniami trudnymi u dzieci, w tym przeciw agresji, nieposłuszeństwo”; - realizacja PPP, inne</p> <p>Strategia pracy z dzieckiem z zaburzeniami zachowania – PPP dla przedszkoli</p>
3.	Realizacja programów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży mających na celu rozwijanie umiejętności życiowych	<p>Liczba programów: 13</p> <p>Liczba dzieci objętych programami: ok. 1300 (liczba dotyczy dzieci biorących udział w 21 programach prowadzonych w placówkach, w tym dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie)</p> <p>Liczba placówek, w których realizowany jest program: 21</p>	<p>Placówki oświatowe, PPP, NGO</p> <p>Warsztaty dla rodziców i dzieci we współpracy z Uniwersytetem SWPS w Sopocie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „ Idzie rak nieborak” – cielesność, zmysłowość, seksualność - „Widzę słońce poprzez deszcz’ – warsztaty o emocjach <p>Spotkanie dla rodziców i dzieci „Odwaga czy zniewaga” – asertywność</p> <p>Grupa w PPP Sopot doskonalącej kompetencje społeczne.</p> <p>Program Moje miejsce w świecie,</p> <p>Program Unplugged</p> <p>Ars – Czyli jak dbać o miłość</p> <p>Realizacja programu Bezpieczeństwo w Sieci;</p> <p>Terapia złości;</p> <p>Trening Umiejętności Społecznych;</p>

			<p>Zajęcia warsztatowe integrujące zespoły klasowe oraz doskonalące umiejętności społeczne;</p> <p>Program „Spójrz inaczej”;</p> <p>Realizacja programu ”Strażnicy uśmiechu”;</p> <p>Lekcje wychowawcze na temat przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej, reagowania na przemoc - oparte na materiałach i scenariuszach Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę;</p> <p>Warsztaty w szkołach pt. „Krótko o przemocy”.</p>
--	--	--	---

Programy profilaktyczne oraz poradnictwo były skierowane do uczniów, rodziców jak i nauczycieli z sopockich szkół.

Cel szczegółowy 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Kierunki działań:

1. Rozwijanie oferty przez instytucje samorządowe i organizacje pozarządowe dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2019
1.	Kontynuacja funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego: 35 Liczba powołanych grup roboczych: 62 Liczba spotkań grup roboczych: 374	Prezydent Miasta Zespół Interdyscyplinarny
2.	Wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Liczba podmiotów współpracujących: 11 oraz 18 placówek oświaty; łącznie: 29	Instytucje samorządowe, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe 1. Zespół Interdyscyplinarny Ds. Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; 2. Stowarzyszenie „Sopocki Dom”; 3. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie; 4. MOPS w Sopocie (w tym – Punkt Interwencji Kryzysowej); 5. Sąd Rejonowy w Sopocie; 6. Prokuratura Rejonowa w Sopocie;

			7. Komenda Miejska Policji w Sopocie; 8. UM Sopot Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych - Główny specjalista ds. profilaktyki uzależnień; 9. Sopotkie Stowarzyszenie Zdrowi i Aktywni; 10. Ośrodek Promocji Zdrowia i Terapii Uzależnień SPZOZ Uzdrowisko Sopot; 11. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sopocie; 12. Placówki oświaty: 18
--	--	--	---

2. Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2019
1.	Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	Liczba i rodzaj oferty edukacyjnej: 3 Liczba obiorców: ok. 200	MOPS, OPZiTU PPP Warsztaty dotyczące przemocy i stereotypów płci; Realizacja zajęć „Przemoc fizyczna, przemoc psychiczna” Warsztaty „Krótko o przemocy”

3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2019
1.	Poradnictwo medyczne, prawne, psychologiczne, socjalne, zawodowe i rodzinne osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Liczba i rodzaj miejsc, w których można uzyskać pomoc: 4 Liczba osób korzystających: (por. psychologiczne: MOPS – 75 osoby; por. prawne: MOPS – 34 osób; Por. socjalne – MOPS - 99 osoby; por. zawodowe i rodzinne: MOPS – 10),	MOPS, OPZiTU, PPP, placówki oświatowe, instytucje ochrony zdrowia Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie (ok. 270 osoby - ok. 800 spotkań) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie Ośrodek Promocji Zdrowia i Terapii Uzależnień; Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sopocie
3.	Przesłuchiwanie dzieci w Przyjaznych pokojach przesłuchań	Liczba miejsc: 1 Liczba dzieci: 7 wniosków, z czego 6 dzieci	Sąd Rejonowy w Sopocie

		przesłuchanych w sprawach karnych; 0 przesłuchanych dzieci w rodzinnych	
4.	Zapewnienie bezpieczeństwa Krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29.07.2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	Liczba dzieci odebranych z rodziny: 0 Liczba dzieci umieszczonych w innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej: 0 Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej: 0	MOPS
5.	Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, objęcie pomocą specjalistyczną dzieci krzywdzonych	Liczba i rodzaj programów: 1 Grupa psychoedukacyjna dla kobiet doświadczających przemocy Liczba grup wsparcia: 1 Liczba kobiet: 4 Ukończyły 4 osoby. Liczba grup terapeutycznych: 0 Liczba mężczyzn: 0 Liczba dzieci: 0 Liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne ogółem, w tym: • Liczba kobiet: 0 • Liczba mężczyzn: 0 • Liczba dzieci: 0	MOPS,

Osobom doświadczającym przemocy wsparcia udzielał radca prawny. Wspierał on także członków Zespołu oraz grupy robocze w prawidłowym prowadzeniu procedury Niebieskiej Karty oraz pomagał przygotowywać wnioski do sądu, prokuratury i policji.

Cel szczegółowy 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Kierunki działań:

1. Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2019
1.	Opracowanie informatora oraz wykazu instytucji i podmiotów realizujących ofertę dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Liczba egzemplarzy informatora: 1 000 szt.; 1 000 szt. ulotek ZI	Zespół Interdyscyplinarny, MOPS Dodruk informatora w formie komiksu i ulotek ZI.

2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2019
1.	Stosowanie procedury Niebieskiej Karty przez uprawnione podmioty	Liczba założonych NK (wszczynających procedurę): 63	Zespół Interdyscyplinarny, Instytucje zobowiązane do uruchamiania procedury NK zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: Policja – KMP Sopot: 41 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie: 19 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sopocie: 0 Ochrona Zdrowia: 1 Oświata: 2
2.	Występowanie do Prokuratury lub Policji z zawiadomieniem o popełnieniu przestępstwa	Liczba wystąpień: 4	Zespół Interdyscyplinarny występował do Prokuratury, Policji.
3.	Występowanie do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny	Liczba wystąpień: 3	Zespół Interdyscyplinarny, Instytucje zobowiązane zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
4.	Zapewnienie miejsca dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Liczba osób umieszczonych: 0	MOPS

3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2019
1.	Opracowanie i realizacja programu korekcyjnoedukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Liczba opracowanych programów: 1 edycja Liczba realizowanych programów: 1 edycja Liczba osób: 5 (ukończyły 4) Liczba podmiotów realizujących: 1	MOPS
2.	Opracowanie i realizacja programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, z uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, pijących szkodliwie lub problemowo	Liczba grup:0 Liczba osób: 0 Liczba podmiotów realizujących zadanie: 0	MOPS, OPZiTU, organizacje pozarządowe

3.	Prowadzenie indywidualnych spotkań z osobami stosujących przemoc w rodzinie	Liczba osób: 7	MOPS
----	---	----------------	------

Cel szczegółowy 4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Kierunki działań:

1. Wyznaczanie kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2019
1.	Przeprowadzanie interdyscyplinarnych spotkań z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb	Liczba i rodzaj spotkań: 1 Liczba uczestników: 11	Szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego pt. „Działanie grup roboczych i prowadzenie Niebieskiej Karty”

Szkolenie wyjazdowe dla członków Zespołu pt. „Działanie grup roboczych i prowadzenie Niebieskiej Karty” prowadzone było przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych. Uczestniczyło w nim 11 członków Zespołu.

2. Zwiększenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Rok 2019
1.	Organizacja konferencji kierowanych do przedstawicieli służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Liczba uczestników: 100 - konferencja,	MOPS, WZiSS, Sopotkie Stowarzyszenie „Zdrowi i Aktywni”, Konferencja pt. „Słowa, które ranią”
2.	Realizowanie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami stosującymi przemoc w rodzinie – superwizja, szkolenia	Liczba spotkań superwizyjnych: 5 Liczba osób uczestniczących: 19 Liczba szkoleń: 1 Liczba uczestników: 19	MOPS, Sopotkie Stowarzyszenie „Zdrowi i Aktywni” Superwizja prowadzona była przez psychotraumatologa Dorotę Modrzyńską. Szkolenia prowadzone przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych pt. „Praca z ofiarą i sprawcą”

Konferencja zorganizowana przez ZI w Sopocie oraz sopotkie Stowarzyszenie „Zdrowi i Aktywni” – „Słowa, które ranią”. Wzięło w niej udział ok. 100 specjalistów: psychologów, pedagogów, nauczycieli, pracowników socjalnych oraz innych przedstawicieli działający w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zorganizowano szkolenie dla osób pracujących z rodzinami dotkniętymi przemocą w rodzinie, uczestniczyli w nich członkowie grup roboczych – pracownicy socjalni, asystenci rodzin, psychologowie.

Członkowie grup roboczych dodatkowo uczestniczyli w comiesięcznych superwizjach, na których pracując w ramach studium przypadku pogłębiali swoją wiedzę, podnosili swoje kompetencje.

3. BUDŻET PROGRAMU

Lp.	Działanie	Planowane na 2019 r.	Wykonanie w 2019 r.	Realizacja/komentarz
1.	Opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnoedukacyjnych dla osób doświadczających przemocy, stosujących przemoc oraz świadków przemocy w rodzinie	1 500 zł	7829,83 zł	MOPS Dodruk informatora w formie komiksu (wydanie II) oraz ulotek ZI. Zakup materiałów promocyjnych.
2.	Poradnictwo medyczne, prawne, psychologiczne, socjalne, zawodowe i rodzinne osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	20 400 zł (MOPS)	18 700 zł	MOPS
3.	Przeprowadzanie interdyscyplinarnych spotkań z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb	10 000 zł (MOPS)	5 550 zł	MOPS
4.	Realizowanie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami stosującymi przemoc w rodzinie – superwizja, szkolenia	4 600 zł (MOPS) 6 000 zł (UMS)	7 350 zł	MOPS Szkolenie prowadzone przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych pt. „Praca z ofiarą i sprawcą”. Superwizja prowadzona przez Dorotę Modrzyńską.
5.	Organizacja konferencji kierowanych do przedstawicieli służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	5 000 zł (MOPS)	6 000 zł	MOPS
		5 000 zł (UMS)	13 652, 69 zł	realizowane w ramach dotacji dla Stowarzyszenia Zdrowi i Aktywni
6.	Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, objęcie pomocą specjalistyczną dzieci krzywdzonych	2 500 zł	0 zł	Działanie zrealizowane z innych środków (poza budżetem Programu)
	ŁĄCZNIE NA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ ZAPLANOWANYCH W GMINNYM PROGRAMIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA ROK 2019 WYDANO:	45 500 zł (MOPS)	45 429,83 zł (MOPS)	
		11 000 zł (UMS)	13 652, 69 zł (UMS)	
		Razem: 58 500 zł	Razem: 59 082,52 zł	

Plan na rok 2020:

1. Ustalenie nowych procedur wewnętrznych dotyczących dokumentacji, załączników oraz stworzenie nowego katalogu wzorów dokumentów dotyczących funkcjonowania grup roboczych oraz ich powoływania.
2. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – organizacja szkoleń.
3. Rozwijanie działań profilaktycznych – edukacja, promocja materiałów informacyjnych.